

РОЗВИТОК ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Тимофєєва Т.С., студентка групи МЕН 5/1

Миколаївський національний аграрний університет

У нинішніх умовах до найбільш пріоритетних напрямків розвитку економіки нашої країни належать налагодження зовнішньоекономічної діяльності, що мають базуватися на основі збільшення рівня експортного потенціалу. Так як зовнішньоекономічна політика держави направлена на євроінтеграцію та просування продукції українських виробників на ринок країн ЄС, збільшення рівня експортного потенціалу може здійснюватися за рахунок оновлення та модернізації виробничих процесів та пристосування стандартів якості до вимог, які висуває країна-імпортер відповідно виду продукції [1].

Україна здавна відома сприятливими природно-кліматичними умовами для ведення та розвитку зерновиробництва. Тому, одним із пріоритетних напрямків успішного розвитку сільського господарства є формування

високоєфективного зернопродуктового підкомплексу, зокрема відновлення конкурентоспроможного виробництва. На сьогоднішній день ця проблема у зернопродуктовому підкомплексі стоїть найбільш гостро. З одного боку, майже в усіх його галузях видно позитивну динаміку збільшення виробництва в натуральних показниках, а з іншого - експерти зазначають зниження прибутковості і рівня рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції [2].

Економічна ефективність передбачає досягнення максимального ефекту від господарської діяльності підприємств за мінімальних витрат ресурсів. При цьому вона відображає вплив сукупності факторів, що формують її рівень і зумовлюють тенденції розвитку галузі. При оцінці економічної ефективності виробництва зерна в підприємствах необхідно правильно визначити систему взаємопов'язаних показників, які повинні найбільш об'єктивно відображати її рівень. Система показників економічної ефективності виробництва зерна першого порядку включає: урожайність – найважливіший результативний показник землеробства. Рівень урожайності відображає вплив економічних і природних умов, а також якість організаційно-господарської діяльності при вирощуванні сільськогосподарських культур [3].

Таблиця 1 – Динаміка валового збору зернових та зернобобових в аграрних підприємствах Очаківського району

Роки	Валовий збір, т	Площа, га	Абсолютний приріст, т	Темп росту, %	Темп приросту, в.п
2005	36388	25475	-	-	-
2008	46423	16821	10035	127,6	27,6
2010	53402	17759	6979	115,0	15,0
2011	43530	17719	-9872	81,5	-18,5
2012	38256	17718	-5274	87,9	-12,1
2013	21172	12658	-17084	55,3	-44,7
2014	48862	21609	27690	230,8	130,8
2015	45915	17927	-2947	94,0	-6,0
2016	77548	20019	31633	168,9	68,9
2017	56072	17105	-21476	72,3	-27,7

*Розраховано автором на основі даних Головного управління статистики у Миколаївській області [4]

Підвищення валового збору підприємства досягають, в основному, екстенсивним шляхом, тобто підвищуючи площу посіву. У 2017 році порівняно з 2016 роком валовий збір зернових культур знизився на 27,7% (21476 т) при одночасному зниженні площі посіву на 14,6%.

В останні роки існує тенденція до зниження економічної ефективності зернового виробництва. Причиною зниження рівня прибутковості цієї галузі є цінові коливання на фоні низького агротехнологічного рівня та постійного зростання витрат на виробництво. Відмічається значна цінова залежність між внутрішнім і світовим ринком зерна.

Хоча Україна й перетворюється на провідного гравця на аграрному і продовольчому світовому ринках, продуктивність у сільському господарстві залишається нижче середніх світових показників. Однією з причин повільного зростання продуктивності та ефективного виробництва аграрної продукції є непривабливий інвестиційний клімат, а саме - недостатньо прозоре, непослідовне й обтяжливе для бізнесу державне регулювання [3].

Підвищення рівня ефективності виробництва зерна є найважливішим завданням, розв'язання якого повинно здійснюватися не тільки на державному, але й на регіональному рівнях, де вирішуються питання забезпечення населення продуктами харчування [2].

Основними шляхами підвищення ефективності виробництва зерна у сільськогосподарських підприємствах Миколаївської області та Очаківського району зокрема є зростання урожайності зернових культур за рахунок інтенсифікації галузі, що призводить до зниження собівартості продукції, підвищення цін реалізації та рентабельності її виробництва. Стабільне нарощування обсягів виробництва зерна вітчизняним АПК, зростання їх ефективності є запорукою економічної та соціальної стабільності держави.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз / Київський національний економічний ун-т. – К.: КНЕУ, 2005. – 292 с.
2. Боднар О.В. Економічна ефективність виробництва зерна / Вісник Сумського національного аграрного університету 2009.
3. Горпинич О. В. Економічна ефективність виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_gum/Vbumb/2011_3/10.pdf
4. Статистична інформація. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>